

DJEČJI VRTIĆ

MJESTO GDJE DIJETE ŽIVI I UČI SVOJA PRAVA

Ranka Đunđenac, odgojitelj mentor

Dijete ima svoja prava koja proizlaze iz činjenice da je **DIJETE VRIJEDNOST SAMO PO SEBI**. Ono ih ne treba zaslužiti, prava se ne mogu naslijediti ni kupiti.

Dječja prava temelje se na osnovnim ljudskim potrebama. U procesu skrbi za dijete predškolske dobi koje je po prirodi svoga razvoja i zbog svojih razvojnih ograničenja maksimalno ovisno o odraslima iznimno je važno koliko će njemu bliske osobe razumjeti, poštivati i raditi na zadovoljavanju njegovih potreba. Gotovo ni jednu svoju temeljnu potrebu ono ne može zadovoljiti, a da odrasli na bilo koji način ne interveniraju na njegovo okruženje.

Opće vrtićko i ozračje u skupini treba biti dovoljno naklonjeno djetetu da ono može slobodno iskazati i zadovoljiti svoje potrebe, a time i svoja prava.

Prema Konvenciji o pravima djeteta dječja prava možemo podijeliti na:

- 1.) **Prava preživljavanja** – pravo na život, na zdravu prehranu, na zdravstvenu zaštitu, na smještaj – odgovarajući životni standard...
- 2.) **Razvojna prava** – pravo na najbolji mogući razvoj – na igru, odgoj i obrazovanje, na slobodno vrijeme, na slobodu misli i izražavanja
- 3.) **Zaštitna prava** – osiguravaju zaštitu djeteta od zlostavljanja, zanemarivanja, izrabljivanja, od dječjeg rada, zaštitu od alkohola, droge...
- 4.) **Prava sudjelovanja** – osiguravaju uključenost djeteta u donošenju odluka koje se tiču njega samog, slobodu druženja, slobodu govora te pristup informacijama iz različitih izvora.

Pravo na jednakost može se smatrati načelom koje stoji iznad svih prava jer jednaka prava pripadaju svima.

S prihvaćanjem svake osobe kao jedinstvene i neponovljive kao i promicanju jednakosti među ljudima treba početi već od najranijih dana. O mjeri i načinu na koji okolina potvrđuje dijete kao jedinstvenu osobu ovisi kako će ono učiti i naučiti gledati sebe i druge ljude te kako će se ponašati prema sebi i drugima tijekom svog života.

Dostojanstvo djetetu potvrđujemo svakodnevnim promicanjem i zaštitom njegovih prava i sloboda, ali i njegovim privikavanjem na poštivanje prava i sloboda drugih.

Kako to činimo u radu s djecom vrtićke dobi:

- Osiguravamo uvjete za spontano iskazivanje potreba te za njihovo optimalno zadovoljavanje
- Osiguravamo uvjete za zadovoljavanje svih potreba, osobito za ljubavlju i pripadanjem
- Osiguravamo uvjete za izgrađivanje samopoštovanja
- Potičemo dijete da uoči da i drugi u njegovu okruženju imaju potrebe
- Učimo dijete načinima na koje može zastupati svoje pravo na prehranu, odmor, kretanje, zdravlje, igru
- Potičemo dijete da uočava i razlikuje što je za njega dobro a što nije u kontekstu njegovih potreba, učimo ga razlikovati želje od potreba
- Kroz igre i aktivnosti osiguravamo pravo na iznošenje misli i stavova, pravo da bude uvaženo, ali i pravo na uvažavanje mišljenja drugih
- Stvaramo uvjete za razvoj svijesti o sebi te prava djeteta na zaštitu od zanemarivanja i zlostavljanja

U skupini “ŽABICE” imam pravo:

TRAŽITI ONO ŠTO ŽELIM - čak i ako to ponekad nije ostvarivo i ne dobijem

TRAŽITI POMOĆ - čak i ako to znam uraditi i sam

IZREĆI SVOJE MIŠLJENJE, SVOJE IDEJE – saslušat će me vrlo pažljivo

NA SVOJE OSJEĆAJE – biti će uvaženi (i oni ugodni i oni manje ugodni)

ČINITI POGREŠKE – još uvijek učim ...

REĆI “NE” – posebno nepoznatima, napasnima i u opasnim situacijama

BITI PONOSAN NA SVOJE USPJEHE – čak i ako to uznemiruje druge oko mene od kojih sam bolji

Skupina “Žabice”, Ranka i Marina